

Ruiskukan päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Linkki Thinglinkiin <https://www.thinglink.com/card/1726161690208240102>

Arvot

Rohkeus näkyy meillä siten, että uskallamme puuttua epäkohtiin etsien niihin ratkaisuja yhdessä.

Reiluus näkyy meillä siten, että toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet. Lapsihavainnointi on avainasemassa suunnittelutyössämme. Kunnioitamme toisiamme kuunnellen ja arvostaen muiden mielipiteitä. Meille on tärkeää tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus.

Vastuullisuus näkyy meillä siten, että aikuiset huomioivat tietoisesti omia vuorovaikutuksen tapojaan, sillä olemme tärkeitä vuorovaikutuksen malleja lapsille. Työyhteisö osallistuu aktiivisesti ja ottaa yhteisesti vastuuta kaikissa arjen tilanteissa.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatus on osa oppimisen polkua eli elinikäistä oppimista. Itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja harjoittelemme lasten kanssa päivittäin. Kannustamme lasta omatoimisuuteen ja huomaamme onnistumiset arjen tilanteissa ja sanoitamme ne ääneen. Pyrimme siihen, että lapset oppivat käyttämään oppimiaan taitoja arjen tilanteissa.

Kieli ja vuorovaikutus ovat perustana lapsen sosiaalisessa kehityksessä, kaverisuhteissa ja oppimisessa. Kaikki varhaiskasvatuspäivän tilanteet ovat tärkeitä oppimisen hetkiä ja vuorovaikutustilanteita. Arjen tilanteita sanoitetaan ja kuvitetaan. Lapsia tuetaan osallisuuteen omaan elämäänsä vaikuttavissa asioissa. Tunnetaitoihin, tunteiden tunnistamiseen ja sanoittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Päiväkodillämme on pienryhmätoimintaan suunnitellut tilat, joita hyödynnämme monipuolisesti. Päiväkodin tiloja muokataan oppimista edistäviksi muun muassa kattavan lelulainaston leluilla. Myös päiväkodin piha ja päiväkodin lähialueet ovat tärkeitä oppimisympäristöjä, joiden hyödyntäminen on osa arkeamme.

Toimintakulttuuri

Ruiskukan päiväkoti on positiivisen pedagogiikan päiväkoti. Tämä näkyy arjessa tunnistaen ja hyödyntäen lasten sekä aikuisten vahvuuksia. Painotamme arjessa läsnäoloa, kannustusta, kiireettömyyttä, positiivista vuorovaikutusta sekä ennen kaikkea lasten aitoa kohtaamista. Tiedostamme, että aikuisen tehtävä on olla myönteisen vuorovaikutuksen mallina. Harjoittemme ristiriitatilanteiden ratkaisemista rakentavin keinoin. Positiivisen pedagogiikan lisäksi toimimme kokopäiväpedagogiikan mukaisesti. Tunnistamme päivän kaikki tilanteet mahdollisiksi kasvun ja oppimisen hetkiksi.

Olemme mukana hyvinvointipäiväkoti-toimintamallin toteutuksessa. Emme salli kiusaamista, väkivaltaa eikä häirintää missään muodossa. Etsimme ratkaisuja kiusaamistilanteisiin yhteisöllisesti sekä päiväkodin henkilöstön että huoltajien kanssa. Kokemuksellisen hyvinvoinnin kysely toteutetaan syksyisin esiopetusikäisille ja viisivuotiaille huoltajineen sekä henkilöstölle. Kyselystä saatua tietoa käytämme mm. päiväkodin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laatimisen apuna.

Ruiskukan päiväkodissa kaksi vierekkäistä ryhmää muodostavat kylän, joka tekee tiivistä yhteistyötä. Näin ollen suuressa yksikössämme on pienen tiiviin päiväkodin tunnelmaa. Ryhmät järjestävät vuorollaan yhteisöllisen tapahtuman koko päiväkodille kuukausittain.

Päiväkodissämme on jatkuvan aukiolon ryhmä (avoinna ma-su).

Hyvinvointi ja osallisuus

Lapset osallistuvat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun. Lasten mielipiteitä kysytään ja heidän ajatuksia sekä ideoita kuunnellaan. Lapsilla on mahdollisuus tehdä heitä koskevia valintoja päiväkotiarjessa ja heidän toiveitaan toteutetaan. Lapsella on myös oikeus olla osallistumatta niin halutessaan. Lisäksi lapset ovat mukana ideoimassa mm. toteutettavaa toimintaa ja leikkiympäristöä.

Päiväkodin yhteinen lelulainaamo tukee lasten osallisuuden toteutumista ja mahdollistaa leikki- ja oppimisympäristöjen muuntelun lasten tarpeiden mukaan. Lelulainaamon ajatus on myös opettaa lapsille kestävää tulevaisuutta huolehtimalla palapeleistä, kirjoista sekä kaikista muista päiväkodin yhteisistä leluista.

Lasten osallisuuden toteutumisen varmistaminen on ryhmän aikuisten vastuulla. Pienten lasten sekä monikielisten lasten osallisuuden toteutumista varmistetaan käyttämällä tarkoitukseen soveltuvia vaihtoehtoisen kommunikaation menetelmiä, kuten kuvia, selkeää puhetta, viittomia ja tarjoamalla lapselle tilanteeseen sopivia vaihtoehtoja.

Päiväkodissämme toimii 7 erilaista vastuutiimiä. Henkilökunta jakautuu itseään kiinnostaviin tiimeihin ja yhdessä tiimit huolehtivat päiväkotimme yhteisistä asioista. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti ja tekevät pedagogisesti toimivia ehdotuksia ja suunnitelmia koko päiväkodin yhteiseksi hyväksi. Tiimit muun muassa edistävät työntekijöiden hyvinvointia, osallistavat perheitä sekä huolehtivat päiväkodin turvallisuudesta.

Liikkuminen

Meidän päiväkodissämme huolehditaan, että jokaisella lapsella on mahdollisuus monipuoliseen ja turvalliseen liikkumiseen sekä sisällä että ulkona. Liikkumisen tavoitteena on luoda liikkumisen riemua ja harjoittaa motorisia taitoja. Päiväkodissa on luotu yhteiset piha-ohjeet kaikkien käyttöön. Yhteisillä toimintaperiaatteilla ja turvallisuussäännöillä pyrimme luomaan kaikille liikkumisen mahdollisuuden turvallisella ja sallivalla asenteella.

Päiväkodissa on liikuntasali, jota jokaisella ryhmällä on mahdollisuus käyttää viikoittain. Tämän lisäksi kylän yhteiset käytävät ja mahdollistavat pienten tilojen liikuntaa, esim. ruutuhyppelyä, lattiasählyä, pallottelua, voimistelua ja tempuilua. Päiväkodin liikuntatiimi laittaa viikoittain pihalle esille vaihtuvan liikunta-aktiviteetin kaikkien yhteiseen käyttöön.

Jokaisella ryhmällä on oma retkipäivä, jolloin ryhmät ovat sitoutuneet retkeilemään ja liikkumaan päiväkodin pihan ulkopuolella.

Ulkoliikunnassa huomioimme vuodenaikojen vaihtelun eri liikuntalajien ja välineiden kokeilemisessa. Ulkoilupihan lisäksi käytämme hyödyksemme päiväkotia ympäröiviä liikuntamahdollisuuksia. Liikumme ja retkeilemme metsissä. Hiihdämme läheisellä ladulla ja luistelemme lähikentällä. Käymme kävelyretkillä lähiympäristöön tutustuen ja samalla harjoittelemmekin turvallista liikkumista liikenteessä. Lähiympäristöstämme löytyy mm. jalkapallokenttä, juoksurata, leikkipuistoja sekä pulkkamäkiä.

Vuosittain esiopetusikäiset käyvät uimakoulussa viikon ajan.

Käytössämme on kaksi kertaa vuodessa liikuntaperäkärry sekä muksubussi.

Kestävä tulevaisuus

Kestävä tulevaisuus näkyy arjessa siten, että luonto on yksi tärkeä oppimisympäristö. Tutustumme yhdessä lasten kanssa meitä ympäröivään rakennettuun ympäristöön ja luonnonympäristöön. Se on lapsille ominaista leikki- ja tutkimusympäristöä. Lapset kasvavat osaksi omaa lähiympäristöään ja oppivat liikkumaan siinä turvallisesti ja vastuullisesti. Pyrimme vahvistamaan lasten luontosuhteen muodostumista. Arvostamme luontoa ja se näkyy muun muassa kierrättämisen harjoittelemisessa.

Viikoittaiset retket auttavat lapsia kasvamaan osaksi omaa lähiympäristöään.

Oululaisuus on osa meitä. Tarinat, laulut, perinneruoka ja -leikit ovat mukana arjessamme. Osallistumme erilaisiin paikallisiin lastentapahtumiin niin etänä kuin paikan päällä. Otamme osaa esim. Alaköökin tapahtumiin, jotta oululainen lastenkulttuuri ja Oulun kaupunki sekä kestävän tulevaisuuden toimintatavat tulevat lapsille tutuiksi.

Kannustamme huoltajia esittämään meille lähiympäristöömme tai laajemmin Ouluun liittyviä toimintaideoita ja -toiveita, jotta oululaisuuden moninaisuus pääsee näkyviin.

Syksyisin esiopetusikäiset osallistuvat Ouluhallilla Turvaa Tenaville -tapahtumaan.

Kulttuuri

Kulttuurikasvatuksemme tavoitteena on lapsen ilmaisuuden, mielikuvituksen ja luovuuden kehittäminen. Monipuoliset soitin- ja kuvataidevälineistömme tarjoavat mahdollisuudet kulttuurikasvatukseen monipuoliseen toteuttamiseen.

Kulttuurinen moninaisuus nähdään päiväkodissamme voimavarana. Rohkaisemme lapsia tutustumaan toisiin ihmisiin, kieliin ja kulttuureihin.

Teemme yhteistyötä Rajakylän koulun musiikkien kanssa. Koululaiset käyvät esiintymässä päiväkodilla ja esiopetusikäiset lapset käyvät seuraamassa heidän esityksiään koululla.

Päiväkotimme lähellä on Rajakylän kirjasto, jonka kanssa teemme tiivistä yhteistyötä mm. osallistamalla kirjaston satuhetkiin.

Kulttuuritoiminta on osana arkeamme konserttien, taidenäyttelyiden ja muun kulttuuritarjonnan kautta, joita mm. Alakööki ja Valve tarjoavat. Päiväkodillamme on myös oma taidenäyttelyseinä ruokalassa, johon lapset ja henkilökunta voivat vapaasti laittaa omia teoksiaan esille.

Digitaalisuus

Päiväkodissämme toimii digitiimi, joka vastaa, että opetus on turvallista ja ajantasaista mm. kouluttamalla henkilöstöä POP IN-tyylisesti. Käytössämme on monipuolinen digivälineistö, jonka hyödyntäminen suunnitelmallisesti on osa lapsiryhmien arkea. Näitä ovat mm. älynäytöt, Ystävien eskari-digimateriaali ja touch screen/newline. Jokaisessa ryhmässä on tabletteja 2-4 kpl, joita käytetään opetuksen tukena. Päiväkodissa käytettävät sovellukset ja materiaalit sekä pelit ovat Oulun kaupungin hyväksymiä yhteisiä sovelluksia. Laitteistamme löytyy sovelluksia kaiken ikäisille, ikätasot huomioiden.

Vanhempia tuetaan lapsen digiturvataitojen ja lapsen hyvinvointia tukevien käytänteiden mukaisesti. Mm. vanhempainilloissa ja vasukeskusteluissa käydään läpi mediankäytön rutiineja ja digikäytön suosituksia.

Kaikilla lapsilla tulee olla laadukkaat ja yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia. Mediakasvatuksessa opetellaan mediataitoja ja tutustutaan mediakulttuuriin keskustelemalla, leikkimällä, lukemalla, tutkimalla kuvia ja mainoksia, valokuvaamalla ja tuottamalla itse ääniä sekä videoita. Aikuinen tiedostaa oman roolinsa mediakasvattajana ja ylläpitää omaa osaamistaan.

Rajakylän koulussa on STEAM-luokka, jonka kanssa eskarimme ovat aloittamassa yhteistyön syksyllä 2023.

Viestinnässä ja dokumentoinnissa on käytössä eVaka-sähköinen järjestelmä. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat ja esiopetussuunnitelmat kirjataan sähköisesti eVakaan.

Kansainvälisyys

Esiopetusikäiset ja Rajakylän koulu aloittavat yhteistyön kielisuihkutuksen merkeissä. Kielisuihkutuksen tavoitteena on innostaa lapsia opiskelemaan vieraita kieliä.

Olemme kiinnostuneita lähiyhteisömme monimuotoisuudesta ja harjoitteleme lasten kanssa siinä toimimista. Kaveritaitojen kehittäminen sekä toisten kunnioittamaan oppiminen ovat avain asemassa yhteisöllisyyden tukemisessa. Kannustamme huoltajia kertomaan kulttuureistaan, jotta voimme opetuksessa ottaa huomioon ryhmän eri kulttuurit ja perinteet.

Lasten ja perheiden monikielisyys huomioidaan siten, että lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan yhteistyössä huoltajien kanssa käytämme tulkkipalvelua ja nopeisiin arjen tilanteiden keskusteluihin on pikatulkkausmahdollisuus. Päiväkodissamme järjestetään kotikielenopetusta somalin, arabian ja venäjän kielissä. Monikielisten lasten suomen kielen oppimista tehostaa Suomi toisen kielenä opettaja (S2-opetus), joka työskentelee päiväkodissa kolmena päivänä viikossa.

Kasvun ja oppimisen tuki

Päiväkodissämme toimii oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Varhaiskasvatuksessa lapsen tuen toteuttamisen lähtökohtana on laadukas varhaiskasvatus. Jos se ei vastaa lapsen yksilöllisiin tarpeisiin, on lapsella oikeus saada tukea tarvettaan vastaavalla tasolla. Tuen tasot ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tukitoimet aloitetaan heti tuen tarpeen ilmaantuessa. Lapsen tuki voi sisältää hoidollisia, rakenteellisia ja pedagogisia tuen muotoja. Tuki järjestetään osana lapsen arkea ja toimintaa.

Lapsen kehitykseen ja oppimiseen liittyviä tuen tarpeita havainnoidaan päivittäisissä arjen tilanteissa. Havaitsemistamme tuen tarpeista keskustelemme ryhmän henkilöstön sekä huoltajien kanssa ja otamme käyttöön lasta tukevia toimintakäytänteitä. Yleisessä tuessa hallintopäätös tehdään mahdollisista tukipalveluista, esim. tulkitsemis-, avustamispalveluista ja apuvälineistä sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatiosta. Alle esiopetusikäisille lapsille hallintopäätös tehdään aina tehostetusta tai erityisestä tuesta. Esiopetusikäisille lapsille hallintopäätös tehdään täydentävän varhaiskasvatuksen lisäksi tehostetun tai erityisen tuen osalta.

Lapselle suunniteltu tuki kirjataan lapsen varhaiskasvatus- tai esiopetussuunnitelmaan. Koko lapsiryhmän henkilöstö ja päiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuvat tuen tarpeen arviointiin ja tuen antamiseen työnsä mukaisesti. Henkilöstö mukauttaa omaa toimintaansa ja ryhmätiloja lapsen tarpeita vastaavaksi. Tämä tarkoittaa esimerkiksi kuvaohjauksen lisäämistä, henkilökohtaista ohjausta ja ympäristön liiallisten ärsykkeiden karsimista. Tavoitteena on, että lapsi pystyy osallistumaan ryhmän toimintaan, saa kavereita ja hän voi luottaa aikuisen apuun.

Päiväkodissämme on alueellinen pienryhmä, jossa ryhmän henkilöstön lisäksi toimii yksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Leikki

Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon leikin pedagoginen merkitys ja leikin arvo sellaisenaan. Lapsella on oikeus leikkiä, oppia leikkien ja iloita oppimastaan. Leikki on keskeinen työtapa, kun tuemme lasten kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Leikkejä havainnoimalla saamme monipuolisesti tietoa lapsen edistymisestä ja tarpeista.

Harjoittelemme leikkiin sitoutumista pidemmäksi aikaa ja yhteisistä tavaroista huolehtimista kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Aikuisen on tehtävä on mahdollistaa pitkäkestoinen leikki ja hänen roolinsa leikissä on tilanteesta riippuvaa. Aikuinen on mukana leikin valmistelussa, roolien jakamisessa, leikin idean kehittämisessä, mukana leikkijänä, toiminnan havainnoijana sekä leikkirauhan turvaajana. Leikin suunnittelussa huomioidaan lasten ideat ja toiveet.

Päiväkotimme aikuiset perehtyvät lastenkulttuuriin. He toimivat perinteiden välittäjinä. On tärkeää, että henkilöstömme on tietoinen nykyajan lastenkulttuurista ja he tuntevat lapsille tärkeitä hahmoja ja tarinoita.

Leikkiympäristön suunnittelussa luomme turvalliset puitteet monenlaisille leikeille. Huomioimme muunneltavuuden, erilaiset ja laadukkaat leikkivälineet, tilan, ajan ja aikuisen mukana olon. Lasten mielikuvitukselle ja leikkien kehittämiselle annetaan tilaa. Myös piha-alue ja päiväkodin lähiympäristö ovat tärkeitä leikkialueita.

Lasten toiveita

Lasten toiveet ja mielenkiinnon kohteet näkyvät lasten leikeissä ja heidän keskinäisissä keskusteluissaan. Pienryhmätilanteet ja kahdenkeskiset hetket lapsen ja aikuisen välillä ovat hyviä tilanteita lasten toiveiden selvittämiseen. Keskusteluissa voidaan käyttää apuna kuvia ja viittomia, jotta lapsi tulee kuulluksi. Havainnoinnin avulla saamme arvokasta tietoa lasten mielenkiinnon kohteista ja toiveista.

Henkilökunta rohkaisee aktiivisesti lapsia tekemään valintoja eri arjen tilanteissa ja kannustaa lapsia esittämään omia ehdotuksia ja toiveita, joita aikuiset ottavat huomioon toiminnan suunnittelussa ja kaikissa arkitilanteissa.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Varhaiskasvatuskeskusteluissa kysytään perheiden toiveita ja ehdotuksia ja näitä huomioita hyödynnetään toiminnassa. Huoltajat ovat aina tervetulleita vierailemaan ja osallistumaan lapsensa ryhmän toimintaan.

Vanhempainillat sekä lasten tulo- ja hakutilanteet ovat tärkeä osa yhteistyötä, jolloin huoltajia kuullaan.

Päiväkodissa toimii vanhempainoimikunta, joka osallistaa perheitä ja antaa perheille mahdollisuuden vaikuttaa. Vanhempainoimikunta kokoontuu noin kuukauden välein ja järjestää mm. työpajoja huoltajille. Vanhempainoimikuntaan voi vapaasti liittyä päiväkotimme lasten huoltajat ja se on täysin vapaaehtoista ja joustavaa.

Huoltajilta kerätään palautetta toimintakauden aikana esimerkiksi kyselyiden muodossa, joista saatua palautetta hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Päiväkotimme ryhmien eteistiloissa on palautelaatikot, joihin huoltajat voivat jättää myös nimettömästi palautetta.

Arviointi

Päiväkodissämme jokainen ryhmä on velvoitettu laatimaan ryhmäkohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman. Ryhmävasun tekeminen aloitetaan toimintakauden alkaessa. Toiminnalle asetettuja tavoitteita, toimintakäytäntöjä ja oppimisympäristöä arvioidaan koko toimintakauden ajan tiimipalaverissa ja suunnitelmaa täydennetään läpi toimintakauden. Lapsiryhmän aikuiset arvioivat toimintaa viikoittain omissa tiimipalaverissaan.

Yksikön toimintasuunnitelmaa täydennetään, arvioidaan ja muokataan uuden toimintakauden alkaessa. Henkilöstö osallistuu toimintasuunnitelman laadintaan ja sitoutuu sen sisältämiin yhteisiin toimintatapoihin. Henkilökunnan työilloissa arvioidaan päiväkodin toimintaa yksikkötasolla.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan ja sitä arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa. Suunnitelmaan kirjataan tavoitteet kasvattajien toiminnalle ja oppimisympäristölle lapsen kehityksen tukemiseksi. Suunnitelman toteutumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa, tarvittaessa useammin.

Päiväkodissa tehdään Hyvinvointipäiväkotitoimintamallin mukaan kysely lapsille (yli 5 v) kerran vuodessa.

Lasten omaa arviointia harjoitellaan päivittäisessä toiminnassa keskustellen lasten kanssa sekä kuvia apuna käyttäen.

